

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2018
Αριθ. Πρωτ.:796

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας.

ΣΧΕΤ.: Η αρ. πρωτ. 2062/02.10.2018 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή, κ. Ν. Νικολόπουλο, σας πληροφορούμε τα εξής :

Το μοντέλο της συμπίεσης των εργατικών δικαιωμάτων, προς τον σκοπό της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, δοκιμάστηκε στη χώρα μας και αποδείχθηκε όχι μόνο κοινωνικά επιζήμιο, αλλά και οικονομικά αναποτελεσματικό. Το μοντέλο της ανάπτυξης που υπηρετούμε έχει στον πυρήνα του την ενίσχυση της εργασίας. Από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε και εν μέσω δημοσιονομικών προγραμμάτων και αυστηρής επιτροπείας αποδείξαμε με σειρά νομοθετικών και άλλων θεσμικών παρεμβάσεων ότι η προστασία των εργαζομένων, η διασφάλιση και η διεύρυνση των εργασιακών δικαιωμάτων είναι ουσιαστικό στοιχείο της πολιτικής μας.

Η ελαστική και απλήρωτη εργασία ήταν συστατικό στοιχείο των πολιτικών που έφεραν τη χώρα στη μνημονιακή επιτροπεία και συνέχισε ως κεντρική πολιτική, λαμβάνοντας τεράστιες διαστάσεις μεταξύ του 2009-2015. Η καταπολέμηση της αδήλωτης, υποδηλωμένης και απλήρωτης εργασίας και η ταυτόχρονη διαμόρφωση των προϋποθέσεων για ένα αναβαθμισμένο πλαίσιο προστασίας της εργασίας αποτελεί κύρια προτεραιότητα του Υπουργείου μας

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση και εξάλειψη του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας προχώρησε στην ψήφιση του Ν. 4488/2017 (ΦΕΚ Α 137 13.9.2017) ο οποίος θεσπίζει μια σειρά από νέα νομοθετικά εργαλεία για την προστασία των εργαζομένων και τη θωράκιση των δικαιωμάτων τους. Συγκεκριμένα με το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο προβλέπεται ο αποκλεισμός από τη δημόσια χρηματοδότηση των επιχειρήσεων που δεν σέβονται την εργατική νομοθεσία, η αυστηροποίηση των κυρώσεων για όσες επιχειρήσεις δεν σέβονται την εργατική νομοθεσία, ειδικά δε αν οι παραβάσεις αφορούν αδήλωτη ή υποδηλωμένη εργασία, όπως προσωρινή διακοπή λειτουργίας επιχείρησης σε περίπτωση παραβάσεων της

εργατικής νομοθεσίας και οριστική διακοπή για σοβαρές περιπτώσεις παραβάσεων. Με τον ίδιο νόμο θεσπίζεται η υποχρέωση ηλεκτρονικής δήλωσης της νόμιμης υπερωριακής απασχόλησης πριν από την έναρξή της, ειδικοί κανόνες για τον περιορισμό της αδήλωτης εργασίας στα οικοδομικά έργα, η ταχεία εκδίκαση των εργατικών διαφορών από τα δικαστήρια, η δυνατότητα έκδοσης διαταγής πληρωμής για τις μισθολογικές απαιτήσεις των εργαζομένων, αλλά και η δυνατότητα άμεσης λήψης του επιδόματος ανεργίας για όσους εργαζόμενους επιλέξουν να θεωρήσουν ότι η μη πληρωμή τους ισοδυναμεί με απόλυση.

Εξάλλου, αναβαθμίσαμε το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), το οποίο αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους αναφορικά με την επίβλεψη και τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων τους οι Επιθεωρητές Εργασίας διενεργούν ελέγχους με αντικειμενικότητα, υπευθυνότητα, ευσυνειδησία και πλήρη επίγνωση του σημαντικού ρόλου που καλούνται να επιτελέσουν ειδικά υπό τις υφιστάμενες συνθήκες δημοσιονομικής και ευρύτερης κοινωνικοοικονομικής αναπροσαρμογής της χώρας. Όσον αφορά στον εργασιακό τομέα η αναπροσαρμογή αυτή εστιάζει στην άμεση και ουσιαστική καταπολέμηση της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας. Συγκεκριμένα το ΣΕΠΕ ενδυναμώθηκε μέσω της θεσμοθέτησης νέου οργανισμού, ο οποίος προβλέπει την αύξηση οργανικών θέσεων από 829 σε 970. Περαιτέρω, δημιουργήθηκαν δύο νέες διευθύνσεις (Διεύθυνση Υποστήριξης και Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Αιγαίου) και δύο κρίσιμα τμήματα (Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων και Δεδομένων) που είχαν καταργηθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση, ενώ συστάθηκαν δύο νέα Τμήματα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων (Μεσολόγγι και Θεσπρωτία και δύο νέα Τμήματα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Χαλκιδική και Ημαθία). Η ενίσχυση του σώματος με νέο προσωπικό αφορά τόσο τον κλάδο της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων όσο και τον κλάδο της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία, όπου έχουν να γίνουν προσλήψεις 17 χρόνια.

Τέλος, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση και εξάλειψη του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας με τους Ν. 4554/2018 (άρθρα 5,6 και 7) (ΦΕΚ Α 130 18.7.2018) και την Υπουργική Απόφαση 43614/996/21.8.2018 (ΦΕΚ Β 3521 21.8.2018), εισάγει μια νέα αρχιτεκτονική στα πρόστιμα που επιβάλλονται στους εργοδότες, οι οποίοι απασχολούν αδήλωτους εργαζόμενους, δίνοντας κίνητρα για την κανονικοποίηση της αγοράς εργασίας αποβλέποντας έτσι στην προστασία των εργαζομένων, την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τον υγιή ανταγωνισμό των επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν.4554/2018 ορίζεται ότι: «1. Ειδικός Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων ή Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων ή ελεγκτής των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης ή αρμόδιος υπάλληλος του ΕΦΚΑ που διαπιστώνει τη μη αναγραφή εργαζομένου σε ισχύοντα πίνακα προσωπικού που τηρείται από τον εργοδότη, επιβάλλει στον εργοδότη πρόστιμο ποσού δέκα χιλιάδων πεντακοσίων

(10.500) ευρώ για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο, κατά δέσμια αρμοδιότητα, χωρίς προηγούμενη πρόσκλησή του για παροχή εξηγήσεων.»

Επίσης, με την παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν.4554/2018 προβλέπεται το δικαίωμα και οι προϋποθέσεις της έκπτωσης επί του προστίμου των 10.500 ευρώ εφόσον:

«1. Αν, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημέρα του ελέγχου, ο εργοδότης προβεί στην πρόσληψη του εργαζομένου ή των εργαζομένων που διαπιστώθηκαν ως αδήλωτοι με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης, το πρόστιμο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 μειώνεται ως εξής:

α) στο ποσό των επτά χιλιάδων (7.000) ευρώ, σε περίπτωση πρόσληψης με σύμβαση εργασίας διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) μηνών,

β) στο ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, σε περίπτωση πρόσληψης με σύμβαση εργασίας διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) μηνών, και

γ) στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, σε περίπτωση πρόσληψης με σύμβαση εργασίας διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) έτους.»

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το πρόστιμο δύναται να μειωθεί αν ο εργοδότης προχωρήσει στην πρόσληψη των αδήλων εργαζομένων με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτουν οι ως άνω διατάξεις καθώς και να αυξηθεί σε περίπτωση υποτροπής του εργοδότη. Συνεπώς παρέχονται ισχυρά κίνητρα στους εργοδότες με στόχο πάντα την ενίσχυση της απασχόλησης και την πάταξη του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ε. ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ